

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/7330,Szczatki-mjr-Zygmunta-Szendzielarza-Lupaszkizlozono-w-trumnie.html>

20.04.2024, 06:32

12.04.2016

Szczątki mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki” złożono w trumnie

Odnalezione i zidentyfikowane szczątki mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka wraz z pełnym umundurowaniem złożono w trumnie podczas wtorkowych uroczystości w Łodzi. Pogrzeb jednej z ofiar komunistycznej bezpieki odbędzie się 24 kwietnia w Warszawie.

Ceremonia złożenia w trumnie ekshumowanych szczątków legendarnego dowódcy oddziałów AK i uznawanego za wzór Żołnierza Wyklętego odbyła się w Łodzi, gdzie w ostatnim czasie były przechowywane. W 2013 r. odnaleźli je członkowie grupy poszukiwawczej IPN w tzw. Kwaterze na Łączce na warszawskich Powązkach, gdzie w latach 1948-1956 komunistyczne władze ukryły zwłoki kilkuset ofiar zamordowanych przez funkcjonariuszy UB.

Podczas wtorkowych uroczystości, m.in. w obecności rodziny zamordowanego żołnierza oraz księdza i antropolog dr Zofii Łubockiej, obok szczątków majora "Łupaszki" w trumnie ułożono mundur oficerski Pułku 4 Ułanów Zaniemeńskich wraz z pasem, koalicijką i oficerkami, szablą bojową wzór 34, ryngraf z Matką Boską Ostrobramską oraz srebrny pierścień z inskrypcją "Boże Chroń Polskę".

fot. Dzieje.pl

Zobacz także: ["OSTATNI KOMENDANCI, OSTATNI ŻOŁNIERZE. 1951-1963"](#)

Jak powiedział PAP Wojciech Łuczak, prezes Fundacji Niezłomni noszącej imię majora Szendzielarza, w ten symboliczny sposób "po 65 latach możemy po części zwrócić honor niezłomnemu bohaterowi w walce z komunistycznym terrorem, broniącego honoru i wolności Rzeczypospolitej".

"Zygmunt Szendzielarz w czasie wojny i antykomunistycznej walki, którą można porównać do Powstania Styczniowego trzy razy wychodził w pole walczyć i trzy razy mówił +nie+ wobec zniewolenia Polski. Nigdy niepokonany, zawsze mający nadzieję na zwycięstwo. Kiedy przyszedł czas na ostateczną ofiarę, oddał i poświęcił wszystko. Zostały tylko te kości. Teraz śpij spokojnie polski rycerzu. Przyjdą inni, którzy poniosą tę ideę dalej, jak rozwijany w historii sztandar Bóg, Honor, Ojczyzna. Chwała bohaterom!" – powiedziała podczas uroczystości Halina Morawska, siostrzenica majora "Łupaszki".

fot. IPN

Bogdan Kasprócz, siostrzeniec zamordowanego w 1951 r. żołnierza, w rozmowie z PAP podkreślił, że zbliżająca się ceremonia pogrzebowa w Warszawie ma dla rodziny ogromne znaczenie.

"Dla nas to ważne, że za poległego na polu chwały wuja Zygmunta będziemy mogli się modlić w miejscu złożenia jego ciała. Natomiast dla Polski będzie to punkt odniesienia dla patriotyzmu i myśli o przyszłości Polski" - tłumaczył.

Główne uroczystości pogrzebowe, w których mają uczestniczyć m.in. prezydent RP Andrzej Duda i minister obrony narodowej Antoni Macierewicz, odbędą się 24 kwietnia. Rozpoczną się o godz. 14.30 mszą w koście pw. św. Karola Boromeusza, przy ul. Powązkowskiej 14 w Warszawie. Następnie trumna zostanie odprowadzona do rodzinnego grobu na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach. Major zgodnie z wolą jego zmarłej w 2012 r. córki Barbary spocznie w tej samej mogile.

"Pogrzeb będzie miał charakter państwowy i wojskowy. Będą uczestniczyli w nim m.in. żołnierze grup rekonstrukcyjnych oraz 9. Warmińskiego Pułku Rozpoznawczego, który przyjął imię majora Łupaszki. Spodziewamy się delegacji z Wilna i Lwowa, gdzie urodził się wuj" - dodał Kasprowicz.

Przed ceremonią w Warszawie odbędą się uroczystości w Łodzi. 21 kwietnia ulicą Piotrkowską w oprawie wojskowej przejdzie kondukt żałobny do Archikatedry Łódzkiej, gdzie o godz. 19 rozpocznie się msza. Dzień później zostanie wystawiona trumna, przy której będą czuwać warty złożone z żołnierzy i harcerzy. Będzie można wpisywać się do dwóch ksiąg kondolencyjnych. 22 kwietnia w salach Duszpasterstwa Akademickiego "Piątka" o godz. 17.30 zaplanowano spotkanie z rodziną mjr. "Łupaszki" oraz prezesem Łuczakiem.

Zygmunt Szendzielarz ps. "Łupaszka" (1910-1951) walczył w kampanii wrześniowej 1939 r.; dostał się do sowieckiej niewoli. Uciekł z niej i bezskutecznie próbował przedostać się na Węgry. W listopadzie 1939 r. wrócił do Wilna. Od początku 1940 r. działał w konspiracji w środowisku 4 Pułku Ułanów, przyjmując pseudonim "Łupaszka".

Najpierw organizował siatkę wywiadowczą, potem dowodził V Brygadą Wileńską AK. Walczyła ona z okupacyjnymi wojskami niemieckimi i z litewskimi jednostkami, które z nimi kolaborowały, a także z wrogo nastawioną sowiecką partyzantką. W starciu z Niemcami pod Worzianami 31 stycznia 1944 r. Szendzielarz został ranny. W lipcu 1944 r. jednostka została częściowo rozbrojona przez Armię Czerwoną.

Odtworzona, wiosną 1945 r. przeprowadziła kilkadziesiąt akcji przeciwko NKWD, UBP, MO i KBW. We wrześniu 1945 r. oddział rozformowano, Szendzielarz wyjechał na Pomorze, gdzie prowadził działalność dywersyjną na terenach województw zachodniopomorskiego, gdańskiego i olsztyńskiego.

Jesienią 1946 r. z grupą żołnierzy przeniósł się na teren Białostoczczyzny, gdzie dołączył do VI Brygady Wileńskiej. W marcu 1947 r. opuścił oddział. Początkowo przebywał w Warszawie, później w okolicach Głubczyc, następnie w Osielcu koło Makowa Podhalańskiego. Tu 30 czerwca 1948 r. został aresztowany przez funkcjonariuszy Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego.

W trakcie śledztwa trwającego blisko dwa i pół roku zachował godną postawę, biorąc na siebie całkowitą odpowiedzialność za działania podległych mu oddziałów. 2 listopada 1950 r. skazany został przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie na karę śmierci. Wyrok wykonany został 8 lutego 1951 r. w warszawskim więzieniu na Mokotowie.

Miejsce pochówku mjr Zygmunta Szendzielarza przez kilkadziesiąt lat nie było znane. Jego szczątki zidentyfikowano dopiero w 2013 r. w wyniku ekshumacji przeprowadzonych przez IPN na tzw. Łączce Cmentarza Wojskowego na Powązkach.

Źródło: PAP (bap/par/)

[Tweetnij](#)